

Amts-Blatt

Der

Königlich Brombergischen Regierung.

No. 13.

Bromberg, den 27. Oktober 1815.

Polizei-Angelegenheiten.

Den Kurs der Preussischen Böhm- oder Dürchenstücke betreffend.

Im Amtsblatt Nro. 1. Seite 7. und Nro. 9. Seite 123. ist der Kurs der Preuss. Böhm- oder Dürchenstücke in der Polnischen Uebersetzung zu 52 Stück auf einen Reichsthaler angegeben worden.

Diese durch einen Druckfehler übernommene Bestimmung nehmen wir Veranlassung jetzt dahin zu deklariren, daß nicht 52 dergleichen Böhm- oder Dürchenstücke, sondern

Zwei und Funfzig ein halb, so wie solches aus den deutschen Abdrücken schon hervorgeht, einen Thaler ausmachen; wonach also ihre Münzsorte in allen öffentlichen Kassen und im gewöhnlichen Verkehre in Zahlung angenommen werden muß.

Bromberg, den 17ten Oktober 1815.

Königl. Preuß. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

Die Einrichtung der Feuer-Societäts-
Direktion zu Posen betreffend.

Es treten häufig Fälle ein, daß der im Amts-
blatt Nro. 8. Seite 116 — 118. erschienenen Be-

Względem kursu Czeskich czyli tro-
iaków Pruskich.

W Dzienniku Urzędowym Nro. 1. K. 7. i
Nro. 9. K. 123. wskazany jest w Języku Pol-
skim kurs Pruskich Czeskich czyli troiaków
52. sztuk na jeden talar.

Takowe przez emytkę druku umieszczono-
ne postanowienie, je nam, pod god. uwi-
adomienia Publiczności, iż nie 52. lecz

52 i pół sztuk Czeskich,
lub troiaków, tak iak z druku w Języku Nie-
mieckim się okazuje, ieden talar czyni; po-
dług tego więc rzeczony gatunki monety w
wszystkich publicznych Kulsach i w zwyczaj-
nym obiegu w wyplatach przyjmowane być
powinny.

Bydgoszcz, dnia 17. Października 1815.

Królewsko Pruska Kommissya Re-
gencyjna w Deptcie Bydgoskim.

Względem ustanowienia Dyrekcyi
Towarzystwa Assekuracyi Ognio-
wey w Poznaniu.

Często zdarza się, iż Władze Powiatowe i
Interessenci prywatni, niestosując się do u-

Einrichtung des Herrn Ober-Präsidenten des Großherzogthums Posen vom 7ten v. M. und unsrer daselbst erlassenen Verfügung vom 16ten September d. J. entgegen, sow-^{ol} Kreis-Behörden als Privat-Interessenten in Feuer-Societäts-Angelegenheiten sich noch immer an die unterzeichnete Regierungs-Kommission wenden.

Wir machen daher wiederholentlich auf jene allegirte Verordnung, nach welcher künftig alle Feuer-Societäts-Angelegenheiten lediglich von der in Posen ernannten Feuer-Societäts-Direktion bearbeitet werden, mit dem Befügen aufmerksam, daß wir alle in dieser Hinsicht bei uns etwa noch weiter eingehenden Anträge nicht allein unbeantwortet lassen, sondern auch dem Einsender auf keine Kosten remittiren werden.

Bromberg, den 17ten Oktober 1815.

Königl. Preuß. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

Die Aufsicht auf krank werdende Hunde
betreffend.

Im Laufe dieses Jahres haben sich mehrere Fälle ereignet, daß kranke Hunde sowohl Menschen als sich gebissen haben, wodurch an einigen Orten verschiedenes Hornvieh in die Wuthkrankheit gestürzt worden ist.

Diese Vorfälle würden bei weitem so zahlreich nicht seyn, wenn die polizeiliche Aufsicht auf Hunde in den Städten, besonders aber auf dem Lande vorschriftsmäßig geführt würde, und diejenigen, welche diese Hausthiere halten, sich weniger sorglos bei eintreten der Krankheit, derselben beizugehen, oder es sich unachtet des ergangenen Verbots dennoch nicht erlauben, ihre der Tollkrankheit verdächtige Hunde heilen zu wollen.

Um ähnliche Nachtheile möglichst zu verhindern, verpflichten wir sämtliche Kreis- und Orts-Polizeibehörden, die deshalb emanirten gesetzlichen Vorschriften aufs neue bekannt zu machen, und bei eigner Verantwortlichkeit für deren genaueste Befolgung zu sorgen.

Bromberg, den 16ten Oktober 1815.

Königl. Preuß. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

mißsetzungen in Dzienniku Urzędowym Nr. 8. na K. 116—118 Naczelnego Prezesa Wielkiego Xięstwa Poznańskiego obwieszczenia z dnia 7. z. m., i do wydanego przez nas w dniu 16. Września r. b. zalecenia, dotychczas jeszcze w interesach Towarzystwa Afsekuracyi Ogniowej do podpisanej Kommissyi Regencyiny się udaia.

Zwracając przeto powtórnie Uwagę wszystkich na wyżej wskazane Urządzenie, podług którego na przyszłość wszystkie interesa Towarzystwa Afsekuracyi Ogniowej bezpośrednio przez ustanowioną w Poznaniu Dyrekcyą Towarzystwa Afsekuracyi Ogniowej obrabiane będą, ostrzegamy ich zarazem, iż nietylko wszystkie w tej mierze nadal donas czynione przedstawienia bez odpowiedzi pozostaną, lecz też na koszt podającego zwracane będą.

Bydgoszcz dnia 17. Października 1815.

Królewsko Pruska Kommissya Regencyina w Deptcie. Bydgoskim.

Względem pilnéy baczości na
a psy chore.

W ciągu Roku terażniejszego wiele wydarzyło się przypadków, iż wściekłe psy tak ludzi jakoteż bydło porwały, przez co w niektórych miejscach różne rógate bydło choroby wściekłości się abawiło.

Przypadki te niebyłyby tak liczne, gdyby dozór Policyny na Psy w miastach, osobliwie zaś po wsiach w sposobie przepisany był zachowany, ci zaś, którzy te zwierzęta domowe trzymają, gdyby bardziej starannemi psy wszczęciu się jakowej choroby byli, lub też gdyby pomimo wyszłego zakazu, przez podejrzane wściekle zwierzęta pogryzionych psów leczyć sobie niedozwalali.

Chcąc zaś takowym złym skutkom nadal ile możności zapobiec, zalecamy wszystkim Powiatowym i miejscowym Władzom Policynym, aby wydane w tej mierze prawne przepisy na nowo do wiadomości publiczney podały, i nad zachowaniem ich pod własną odpowiedzialnością czuwały.

Bydgoszcz, dnia 16. Października 1815.

Królewsko Pruska Kommissya Regencyina w Depart. Bydgoskim.

Das sogenannte Glockengießersche Fieber-Pulver betreffend.

Der verstorbene Leibarzt Doktor Glockengieser erfind ein Mittel wider das kalte Fieber, welches vor langer Zeit mit Allerhöchster Genehmigung Sr. Majestät des Königs, nachdem es von dem damaligen Ober-Kollegium Medicum geprüft und bewährt befunden worden war, von dem Tiefsohn des Erfinders, dem Geheimen Kammer-Verichts-Rath Braun, als ein Geheimniß dem großen Militär-Waisenhanse in Potsdam geschenkt wurde.

Von diesem, unter der Benennung Glockengießersches Fieberpulver längst bekannten vortreflichen Heilmittel, sind in den größten Städten der Monarchie Verkäufe Vorräthe angelegt worden, und in Folge des sehr erwünschten Anerkenntens des Königl. Direktoriums des obgedachten Waisenhanse ist auch in dem hiesigen Departement.

Wir eilen daher, die über dies empfehlungs-werthe Fieber-Heilmittel von dem vorgenannten Königl. Direktorium erhaltene Befähigung zur allgemeinen Kenntniß zu bringen, mit der Anzeige, daß das Mittel

in Bromberg bei dem Departements-Physikus

Doktor Pentzin,

in Lobzens bei dem Kreis-Physikus Doktor

Holzthiem,

in Rogasen bei dem Kreis-Physikus Doktor

Arnold,

für den postfrei einzufendenden Preis von 1 Thlr. 12 gGr. Preussisch Kurant für eine ganze Portion, jederzeit zu haben ist, und daß, wenn sich in den übrigen Kreisen noch Vorraths-Übernehmer finden sollten, solches nachträglich im Amts-Blatte bekannt gemacht werden wird.

Bromberg, den 9ten Oktober 1815.

Königl. Preuss. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

Specificum antifebrile des verstorbenen Leibarztes, Doktor Glockengieser.

Wenn gleich in neuern Zeiten die Heilung der kalten Fieber von den Aertzen auf das zweckmäßigste vollbracht wird, so giebt es doch Fälle, wo selbiges von ungewöhnlicher Hartnäckigkeit ist, und der gewöhnlichen Kur-Methode nicht weicht,

Względem tak nazwanego Głokken-gisera proszku na febrę.

Zmarły Lekarz nadworny Doktor Głokken-gisier wynalazł sposób na uleczenie zimney febrzy, który od dawnego czasu, będąc wprzod przez naczelne Collegium Medicum rozpoznany i za dobry uznany, za zezwoleniem Nayaśnieyszego Króla, przez Pasierba wynalazcy tawnego Radcę Kamer-Geichta Graun, jako sekret wielkiemu woyskowemu szpitalowi sierot w Poczdamie udzielony został.

Zapasy tego tak nazwanego Głokkengisier proszku na febrę iako zdawna doświadczonego lekarstwa, we wsaytkich wielkich miastach dawney Monarchii do sprzedania się z nayduią, za wpływem zaś Królewskiego Direktorium wyżey rzeczzonego sieroczego domu, i w tuteyszym Departamencie teraz złożono zostały.

Pospieszamy przeto odebrane od tegoż Królewskiego Direktorium Obwieszczenie, polecając każdemu skuteczny ten na febrę proszek, z tém doniesieniem do wiadomości publiczney podać: iż lekarstwa tego w Bydgoszczu u Fizyka Departamentowego Doktora

Pentzin,

w Łobżenicy, u Fizyka Powiatowego Doktora

Arnold,

w Rogoźnie u Fizyka Powiat. Doktora Arnold, każdego czasu za przesłaniem franco 1 tal. 12 dgr. w Kurancie Praskim za całą porcyą dostać można, i że skoroby się w innych Powiatach sprzedaży proszku tego ieszcze kto podić miał, o tém ciągle w Dzienniku Urzędowym Publiczność deniesienia odbierać będzie.

Bydgoszcz, dnia 9. Października 1815.

Królewsko Pruska Kommissya Regencyina w Depart. Bydgoskim.

Specificum antifebrile zmarłego nadwornego Lekarza Doktora Głokkengisiera.

Lubo w terażnieyszych czasach Lekarze zimney febrzy nayskuteczniey uleczaią, trafia się przecież, że febra bywa tak zacięta, iż zwycazynny leczenia icy sposób nie niepomaga.

Sowohl in diesen Fällen, als auch, wenn es die Umstände nicht erlauben einen Arzt zu Rathe zu ziehen, verdient das als ein Geheimniß der Erben des verstorbenen Doktors Glockengießer verbliebene specifische Mittel zur gründlichen Heilung der kalten Fieber an den mit diesem Uebel befallenen Personen angewendet und um so seherer gebraucht zu werden, als solches auf Befehl Sr. Königlichen Majestät von Preußen durch Sachverständige aufs neue untersucht worden ist, und diese die Unschädlichkeit der Bestandtheile, so wie die Zweckmäßigkeit der Mischung und Zubereitung, und die Nützlichkeit der Anwendung dieses specifischen Mittels attestirt haben, auch die Anfertigung desselben dem Königlichen Hof-Apotheker in Berlin aufgetragen worden ist.

Das Mittel selbst bestehet in einer Portion von 8 Pulvern, welche mehrentheils hinreichen, die hartnäckigen kalten Fieber gründlich zu heilen. In alltägigen und dreitägigen kalten Fiebern wird eine solche Portion zur Heilung erfordert.

Gleich nach dem Aufhören des Fieber-Anfalles muß der Anfang mit dem Gebrauche der Pulver gemacht, und davon alle 24 Stunden 4 Stück eingenommen werden. Die besten Stunden dazu sind: des Morgens nächstem um 7 Uhr, des Mittags um 12, des Nachmittags um 5, des Abends um 10 Uhr, und wird damit fortgefahren, bis die 8 Pulver verbraucht sind.

Jedes Pulver wird in ein Spitzglas gethütet, und mit etwas süßem Wein, besonders gutem Malaga, übergossen, und so eingenommen, daß alles Pulver verschluckt werde.

Sollten nach einer Portion, welche in den gewöhnlichen Fällen vollkommen ausreicht, die kalten Fieber gründlich zu heilen, sich dennoch Fieber-Anfälle einfinden, so muß gleich eine zweite Portion auf eben die Weise zu diesem Zwecke verwendet werden.

In allen viertägigen Fiebern, welche an und für sich hartnäckiger sind, müssen zwei Portionen dieser Pulver, also 16 Stück hintereinander und ohne Unterbrechung genommen werden.

Um die bei kalten Fiebern so leicht statt findende Wiederkehr der Anfälle zu verhüten, ist es nöthig, nach alltägigen und dreitägigen kalten Fiebern, acht Tage nach dem Aufhören des Fiebers noch eine Portion dieser Pulver zu gebrauchen.

Nach viertägigen Fiebern ist diese Nachkur ebenfalls nothwendig; jedoch muß solche nur den

Tak więc w owym iaki w tym razie, gdy okoliczności Lekarza na pomoc przywołać nie dozwalaia, zastruguie ten po zmarłym Doktorze Glockengisler pozostaly sekretny sposbd gruntownego uleczenia zimney febrzy na to: żeby go osoby doznaiące tey choroby używały, tym bezpieczniej zaś brać go można, gdy na rozkaz Nayaśnniejszego Króla Pruskiego przez znawców na nowo był rozbiierany, i o nieszkodliwosci składu, i o doskonałości mieszaniay i sporządzenia, tudzież o użyteczności tego specyficznego lekarstwa zaręcaia, robienie zaś onego gdy Królewkiemu nadwornemu Aptekarzowi w Berlinie poruczone zostało.

Lekarstwo to, składa się z iedney porcyi zawieraiący 8 proszków, które po większey części dostateczne są na gruntowne uleczenie nayuporczywszey nawet febrzy.

Na uleczenie codzienney i trziedniowey febrzy potrzebna jest iedna takowa porcy.

Zaraz gdy paroksyzm febrzy minie, trzeba zacząć zażywać proszki, a to w 24 godzin cztery. — Godziny do tego są naylepsze zrana naczezo o 7męy, w południe o 12tey, po południu o 5tey, w wieczór o 10tey godzinie, podobnie zaś postępować sobie należy dalej, aż te 8 proszków się wyżyie.

Każdy proszek powinien być w kieliszku z trochę słodkiego wina, a mianowicie z dobrym malaga z mieszany, tak, żeby go cały wypić można.

Gdyby zaś po użyciu iedney porcyi, która w zwyczajnych przypadkach na uleczenie zimney febrzy dostateczną jest, ieszcze ta miała się odżywać, należy wziąć drugą porcyą, i tym samym ją sposobem używać.

W febrach czwartaczkach, które powiechnie nayzaciętsze bywaią, należy dwie porcy tego proszku, to jest: 16. proszków po sobie bez przerwy zażyć.

Dla zapobieżenia w zimnych febrach łatwemu powrotowi choroby tey, potrzebna jest rzeczą po codziennych i trziedniowych febrach, a to: 8 dni po przestaniu febrzy ieszcze iedną porcyą tego proszku zażyć.

Po czterodniowych febrach — jest tenże sam sposob następnego leczenia się również

vierzehnten Tag nach dem Aufhören des Fiebers angefangen werden.

Wenn auf diese Weise das erwähnte Fiebermittel ordentlich gebraucht worden ist, so sind die Fieber gründlich, geschwind und ohne Nachtheil gehoben, da diese Arznei die Ursachen desselben vollständig hebt, den ganzen Körper stärkt, und auf den Unterleib und die Verdauungskräfte wohlthätig wirkt.

In den Fällen, wo Leibesverstopfung nach diesem Mittel eintreten sollte, müssen die Kranken durch ein einfaches Klistir von Kamillenthee mit etwas Seife und Oehl den Stuhlgang befördern. Da, wo hingegen das Mittel durchschlagen sollte, müssen die Leidenden durch schleimige Getränke, besonders durch Meiswasser mit etwas Zucker und rothem Wein, den zu starken Ausserungen Grenzen setzen.

Da, wo starke Uebelkeiten und ein verdorbener Geschmack, besonders ein faules Aufstoßen obwalten, ist es zweckmäßig, vor dem Gebrauche der erwähnten Pulver ein leichtes Brechmittel zu nehmen.

Es kann diese Arznei sowohl von jungen als alten Personen beiderlei Geschlechts, auch von schwangeren Frauen und Ammen ohne allen Nachtheil gebraucht werden.

Kinder von 3 bis 7 Jahren bekommen jedoch jedesmal nur ein Drittheil des Pulvers, von 7 bis 15 Jahren ein halbes, und über dieses Alter ein ganzes Pulver nach der Vorschrift.

Unverdauliche Speisen und Erkältung müssen bei der Kur vermieden und die Kranken gewarnt werden, dem starken Appetit, den dies Mittel zu machen pflegt, nicht nachzugeben.

Dieses Mittel, welches in der Königl. Hof-Apothek in Berlin bereitet wird, ist aufrichtig zu bekommen bei dem Königl. Militair-Waisenhause zu Potsdam, in Berlin aber auf der Expedition des Waisenhause-Direktorii im Fürstenthause, oder beim Rechnungs-rath Darziger, Markgrafenstraße No. 87., und hat man sich deshalb an selbige in postreilen Briefen zu wenden.

Die ganze Portion kostet Einen Thaler Zwölf gute Groschen, und die halbe 18 gute Groschen Preussisch Kurant.

potrzebny, lecz dopiero w 14. dni po ustąpieniu febrj użyty być powinien.

Gdy tym sposobem wspomniane na febrę lekarstwo porządnie użyte będzie, tedy febra gruntownie, prędko, i bez szkodliwych skutków uleczone zostanie, ponieważ przez toż lekarstwo zaród choroby zupełnie się wyniszcza, całe zaś ciało się wzmożni, a żołądek sił sławności nabierze.

W przypadku, gdyby po użyciu lekarstwa tego, zatwardzenie żołądka nastąpić miało, trzeba chorym na rozwolnienie stolca klysterę z rumianku z trochę mydła i z oliwą zmieszanego, dawać. Gdyby zaś przeciwnie toż lekarstwo laxę sprawić miało, tedy trzeba chorym bezwłoki dawać napój z ryżowey wody osłodzoney cukrem, i zaprawionej czerwonym winem, a to dla zatamowania laxy.

Tam, gdzie częste mdłości i zepsuty smak, szczególnie zaś zgnięte odbiwanie zachodzi, tam, przed zażywaniem wspomnionego proszku, na womity lekkie lekarstwo wziąć należy.

Lekarstwo to w używaniu jest zupełnie nieszkodliwem tak młodym iako i starym obojey płci, tudzież tak ciężarnym kobietom, iak i mamkom.

Dzieciom iednak od 3. aż do 7. lat dawana bydź ma trzecia tylko część proszku, od 7. do 15. lat połowa, a w starszym wieku cały proszek stosownie do przepisu.

Potrąw niestrawnych i oziębienia potrzeba się w czasie tęg kuracyi wystrzegać, i chorych ostrzegać, aby mocnemu apetytowi który toż lekarstwo sprawiać zwykło, niedogażali.

Lekarstwa tego, które w Królewskięj nadwornęj Aptece w Berlinie sporządzaia, dostać można prawdziwie zrobionego wwoytkowym szpitalu sierot w Pocztdamie, w Berlinie zaś w Expedycyi Direktorii Szpitalu Sierot w domu Xiążęcym, lub też u Radzcy Rachuby Dantziger, przy nlicy Margrabiskiej pod Nrem 87., i tam się udadz można listownie, lecz fianco.

Cała porcyja kosztuie 1. tal. 12. dgr., pół zaś porcyi 18. dgr. w kurancie Pruskim.

Den abgabefreien Detail- Salz-Handel betreffend.

Um den Einsaßen die Anschaffung ihres Salz-Bedarfs auf jede mögliche Art zu erleichtern, wird mit Bezug auf den §. 5. der Bekanntmachung wegen des Salz-Handels im Großherzogthum Posen vom 16ten Juni d. J. hierdurch zur öffentlichen Nachricht und Achtung bekannt gemacht: daß der Detail-Handel mit dem aus den Königlichen Niederlagen im Großherzogthum Posen gekauften Salze ganz frei ist, und Niemand ein Recht hat, davon eine Abgabe, es sey unter welchem Vorwande es wolle, zu fordern.

Die sämmtlichen Kreis- und Orts-Behörden werden daher gemeinseft angewiesen, von den Salz-Öktern der Städte und des platten Landes durchaus keine Abgabe für die Vetreibung dieses Gewerbes zu erheben, oder solches auf irgend eine andere ähnliche Art einzuschränken, sondern nur darauf zu halten, daß die Vorschriften der obgedachten Bekanntmachung vom 16. Juni d. J. strenge beobachtet werden.

Bromberg, den 13. Oktober 1815.

Königl. Preuß. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

Względem wolnego od Podatków częstkowego handlu solą.

W celu ułatwienia Mieszkańcom ile możności sposobów nabywania na własną ich potrzebę soli, pedalemy ninieyszem przy odwołaniu się do §. 5. Obwieszczenia względem handlu soli w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem z dnia 16. Czerwca r. b. do wiadomości, i stosowania się powszechnego: iż handel częstkowy zakupioney z Królewskich składów Wielkiego Xięstwa Poznańskiego soli, jest wolny, i od tego pod iakimkolwiek bądź pozorem podatku nikt żądać niema prawa.

Zaleca się przeto wszystkim Powiatowym i miejscowym Władzom, aby Przekupniów soli w miastach i po wsiach za prowadzenia takowego sposobu zarobku, żadnym podatkiem nieobkładały, ani też go iakimkolwiek bądź sposobem nieścięśniały, owszem zaś na to tylko bacznemi byćdż powinny, aby przepisy wyżey wskazanego Obwieszczenia z dnia 16. Czerwca r. b. ściśle zachowane były.

Bydgoszcz, dnia 13. Października 1815.

Królewsko Pruska Kommissya Re-
gencyjna w Deptcie Bydgoskim.

Finanz = Angelegenheit.

Wegen Benennung des Alters, und Wohnorts, der Pensions- und Wartegeld-Empfänger in ihren Quittungen.

Sämmtliche mit Pensions- und Wartegeld-Auszahlung beauftragte Kassen werden hiedurch angewiesen, außer der Befehlung des Wohnorts, auch das Alter des Pensionärs auf der Quittung vermerken zu lassen. Für jede mit diesem Vermerke nicht versehene Quittung, werden vom 1. November d. J. an, 8 gr. Strafe einzugezogen werden.

Bromberg, den 20. Oktober 1815.

Königl. Preuß. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

Względem wyrażania w kwitach osób pobierających pensye i wynagrodzenia za oczekiwanie Urzędów ich mieysce pobytu i wieku.

Zaleca się wszystkim Kalsom do wypłaty Pensyów wystużonych i nagrod za oczekiwanie Urzędów upoważnionym, aby na kwitach Pensyonaryuszów, oprócz zaświadczenia ich mieysca pobytu, i ich wiek był wyrażony.

Za każdy kwit w którymby to umieszczone niebyło, będzie od 1go Listopada r. b. począwszy kara 8 dgr. niezawodnie ściągana.

Bydgoszcz, dnia 20. Października 1815.

Królewsko Pruska Kommissya Re-
gencyjna w Departam. Bydgoskim.

Militair = Angelegenheit.

Vergütung für Militair = Verpflegung.

Die Erläuterung an die in dem Hintsblatte No. 7. Seite 97. u. s. w. den 31. August d. J. gegebene Anweisung, bringen wir hiedurch folgende nähere Bestimmung zur allgemeinen Kenntniß, und welsen die betreffenden Behörden an, sich nach derselben zu richten:

Es ist von den hohen Ministerien der Finanzen und des Innern bestimmt worden, daß die Vergütung für die Beköstigung durchmarschirender Truppen von Seiten der Quartiergeber pro Portion, oder pro Mann und Tag:

- 1) Für die Städte, welche 2500 Seelen und darüber enthalten, mit Vier Groschen Brandenburgisch oder Einem Gulden polnisch,
- 2) Für die Städte unter 2500 Seelen, so wie für das platte Land mit Drei Groschen Brandenburgisch, oder Zwei und Zwanzig und einen halben Groschen polnisch,

liquidirt und den Einwohnern gewährt werden soll.

Die gedachten Vergütungs = Fälle sind für alle Truppen = Gattungen ohne Unterschied der Nation angenommen; jedoch soll den Provinzen der zu gehörende Nachschuß vorbehalten bleiben, sofern von einer fremden Macht dem Preussischen Gouvernement ein höherer Entschädigungs = Satz für die Verpflegung ihrer Truppen stipulirt und gezahlt wird, so wie andererseits bei etwanigen Entreprisen = Leistungen zu diesem Behuf, im Fall die Quartiergeber die Truppen nicht beköstigen, sie den Zuschuß aufbringen und tragen müssen, wenn die Preise der Entrepriseurs jene Vergütungs = Fälle überschreiten.

Erfolgt die Beköstigung der Truppen nicht ganz vollständig von Seiten der Quartiergeber, und sind demzufolge einzelne Verpflegungs = Gegenstände aus Magazinen substituirt worden, so vertritt sich der resp. Vergütungs = Satz nach Verhältniß der starckgefundenen Magazin = Verabreichungen.

Die Bellage giebt hieüber nähern Aufschluß.

Was den Quartiergebern zur Beköstigung der Truppen aus den Magazinen verabreicht worden ist, wird als an Zahlungs = Statt geliefert, bei Liquidation der Vergütung in Abzug gebracht,

Względem wynagrodzenia za żywienie Woyska.

Przy odwołaniu się do urzędzenia z dnia 31. Sierpnia r. b. w Dzienniku Urzędowym Nco. 7. na karcie 97. umieszczzonego, podaliśmy niniejszym do wiadomości publiczney następne w tey mierze wydane postanowienie, właściwym zaś Władzom zalecamy, aby się do niego stosowały.

Pośtanowione zostały z strony wysokich Ministeriów Przychodów i Spraw Wewnętrznych, aby wynagrodzenie za żywienie woysk przechodzących po kwaterach na racyą, czyli za iednego człowieka na dzień

- 1) w miastach 2500 i więcej dusz liczących, po cztery grosze Brandenburskie, czyli po iednym złotym polskim,
- 2) w miastach mniej jak 2500 dusz obywatelskich, tudzież po wsiach po trzy grosze Brandenburskie, czyli po dwadzieścia dwa i pół groszy polskich

rachuiąc, likwidowane i mieszkańcom wypłacone było.

Wspomiane zasady do bonifikacyi przyjęte zostały dla woyska wszelkiej broni bez różnicy narodu, z zastrzeżeniem atoli dla Prowincyów dopłaty w przypadku, gdyby Mocarstwo obce Rządowi Pruskiemu za żywienie woyska swego podług wyższych zasad bonifikacyi przyznało i uściło; iak przeciwnie w zdarzyć się mogących entrepryzach liwerrunkowych, w przypadkach, gdyby woysko po kwaterach przez gospodarzy żywione nie było, d. datek złożących masłaty, sk roby ceny przez Entreprerów żadać się mogące, zasady bonifikacyjne przechodziły.

Jeżeli woysko nie w całości po kwaterach przez gospodarzy iest żywione, lecz niektóre artykuły z Magazynu p biera, natenzasz zmsiewsza się zasada bonifikacyjna w stosunku do artykułów z Magazynów odbieranych.

Annex bliższe w tym punkcie udziela objaśnienie.

Cokolwiek mającemu inkwaterunek na żywność dla woyska z Magazynu wydanem będzie, winno bydz, iakoby zapłata w likwidacyi wynagrodzenia potrącone, i z tego to

und müssen die Liquidationen aus diesem Grunde mit einem Attest der betreffenden Magazin-Verwaltung, so wie des kompetenten Landrätlichen Amtes darüber versehen werden, ob und was zu der liquidirten Verpflegung aus den Magazinen hergegeben worden ist.

In welcher Art die Vergütung für die Fournage erfolgen soll, welche vor Regulirung des Magazin-Wesens und der Etappen-Einrichtungen von den Quartiergebern verabreicht worden ist, wird noch näher bestimmt werden.

Die nach der früheren Klassifikation der Städte, wornach nur die über 10000 Seelen enthaltenden auf den Vergütungssatz von 4 gGr. Anspruch hatten, angelegten Liquidationen, werden den betreffenden Landrätlichen Aemtern zur Umarbeitung und resp. Vervollständigung nach den obigen Bestimmungen, welche letztere auch in Ansehung aller übrigen Liquidationen vorgenommen werden muß, remittirt werden, und wird den Landes-Einwohnern hiedurch die Versicherung ertheilt, daß demnächst die Ihnen zustehende Vergütung prompt erfolgen soll, nicht nur für die preussische, sondern auch für die russische Truppen-Verpflegung, indem letztere, unabhängig von der Berechnung zwischen den beiden resp. Gouvernements, aus den dlesseitigen Staats-Kassen wird gewährt werden.

Bromberg, den 17. Oktober 1815.

Königl. Preuss. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

powodu likwidacye te opatrzone byd powinny zaświadczeniami resp. Administracyi Magazynowey i właściwego Urzędu Konsyliarsko-Ziemiańskiego, czyli i co do likwidowanej żywności z Magazynu dostarczonej zostało.

W jakim sposobie ułożyć ma bonifikacya za furaz, wydany przez mieszkańców inkwaterunek dających przed urzędzeniem Administracyi Magazynowey i uregulowaniem etapów, bliżej ieszcze oznaczono będzie.

Likwidacye ułożone podług dawniejszey klasyfikacyi miały, podług ktorey tylko miasta nad 10,000- dusz liczące do zasady bonifikacyney po 4. dgr. miały prawo, zwrócone będą Urzędom Konsyliarsko-Ziemiańskim do przerobienia i resp. uzupełnienia wedle powyższych przepisów, które to uzupełnienie co do wszelkich innych likwidacyów nastąpić powinno, mieszkańców zaś zapewnia się nietylko, że należaca im się bonifikacya nieodwrotnie nastąpi, nietylko za żywienie Pruskich, lecz także i Rosyiskich woysk, gdyż żywienie to, niezawisłe od obrachunku pomiędzy obudwoma Rządami, z kass Skarbowych tuteyszych następować będzie.

Bydgoszcz, dnia 17. Października 1815.

Królewsko-Pruska Kommissya Regencyjna w Depart. Bydgoskim.

Beilage.

Die Vergütung für die Beköstigung des marschierenden Militärs von Seiten der Quartiergeber kömmt, hinsichtlich der einzelnen zu einer regelmäßigen Verpflegungs-Portion gehörigen Artikel in folgender Art zu stehen:

I. Bei dem Entschädigungs-Satze von 4 gGr. Brandenburgisch oder 1 Fl. polnisch.			
a.	für 2 Pfund Brod	auf 1 gGr. 1 $\frac{1}{2}$ pf. Brandenb. oder 8 gr. 1 $\frac{1}{2}$ schl. pol.	
b.	„ $\frac{1}{2}$ „ Fleisch	„ 1 „ 10 $\frac{3}{4}$ „ „ „ 14 „ 3 $\frac{3}{8}$ „ —	
c.	„ Gemüse	„ — „ 5 $\frac{1}{2}$ „ „ „ 3 „ 1 $\frac{3}{8}$ „ —	
d.	„ $\frac{1}{20}$ Quart Brandw.	„ — „ 5 $\frac{1}{2}$ „ „ „ 3 „ 1 $\frac{3}{8}$ „ —	

II. Bei dem Portions-Satze von 3 gGr. Brandenburg. oder 22 $\frac{1}{2}$ gr. polnisch.			
a.	für 2 Pfund Brod	auf — gGr. 10 $\frac{3}{4}$ pf. Brandenb. oder 6 gr 1 $\frac{1}{2}$ schl. pol.	
b.	„ $\frac{1}{2}$ „ Fleisch	„ 1 „ 4 $\frac{3}{4}$ „ „ „ 10 „ 1 $\frac{1}{2}$ „ —	
c.	„ Gemüse	„ — „ 4 $\frac{3}{4}$ „ „ „ 2 „ 2 $\frac{1}{4}$ „ —	
d.	„ $\frac{1}{20}$ Quart Branntw.	„ — „ 4 $\frac{3}{4}$ „ „ „ 2 „ 2 $\frac{1}{4}$ „ —	

3 gGr. Brandenb. oder 22 $\frac{1}{2}$ gr. polnisch.

Annex

A n n e x

Bonifikacya za żywienie woysk przechodzących po kwaterach przez gospodarzy w stosunku do pojedynczych artykułów składających przepisaną porcyą żywności, iest następująca:

L. Przy zasadzie bonifikacyiney po 4. dgr. Brandenburgskie czyli 1. złoty polski

a)	za 2. funt. chleba na 1. dgr.	$1\frac{4}{5}$.	den. Brandb.	czyli 8. gr.	$1\frac{7}{8}$.	szel. pol.
b)	za $\frac{1}{2}$. — mięsa	—	—	—	14.	—
c)	za iaryznę	—	—	—	3.	$1\frac{7}{8}$.
d)	za $\frac{1}{20}$. kwarty wódki	—	—	—	3.	$1\frac{7}{8}$.

4. dgr. Brandenburg. czyli 1. Złoty polski

H. Przy zasadzie po 3. dgr. Brandenburgskie czyli $22\frac{1}{2}$. groszy polskich

a)	za 2. funty chleba na dgr.	—	$10\frac{2}{5}$.	den. Brandb.	czyli 6. gr.	$1\frac{1}{2}$.	szel. pol.
b)	za $\frac{1}{2}$. — mięsa	—	1	$4\frac{4}{5}$.	—	—	10.
c)	za iaryznę	—	—	$4\frac{2}{5}$.	—	—	2.
d)	za $\frac{1}{20}$. kwarty wódki	—	—	$4\frac{2}{5}$.	—	—	2.

3. dgr. Brandenburgskie czyli $22\frac{1}{2}$. gr. pol.

Geistliche und Schul-Angelegenheit.

Die von den Herren Kreis und Schulz gemachte Erfindung, große Landkarten zu drucken, zum Gebrauch bei dem geographischen Unterrichte.

Bei dem geographischen Elementar-Unterricht in den Schulen hat es bisher immer an Karten gefehlt, um auf eine bequeme Art allen Schülern zugleich, ein treues Bild darzustellen von der oberflächlichen Gestalt der Erde, von der Form und Lage der Länder nach ihren natürlichen Abgrenzungen, von dem Zuge der Gebirge und dem davon abhängenden Laufe der Flüsse, wie auch von der bürgerlichen Eintheilung der Länder, und der Lage der in denselben befindlichen wichtigsten Städte.

Gestochene Karten konnten, abgesehen von der bedeutenden Ausgabe, die sie dem Schüler verursachten, jenem Bedürfnisse nicht abhelfen, denn sie begreifen mehr, als der Elementar-Unterricht erfordert, auch werden sie nur von einzelnen Lehrlingen angeschafft und benutzt, auch kann der Lehrer dabei die Kinder nicht in der gehörigen Aufmerksam-

Względem wynalazku drukowania wielkich Mapp przez JPana Kreis i Szulc, do nauki Geografii.

Do nauk elementarnych ziemiopistwa w szkołach brakowało dotychczas Mapp, przez któreby dogodnym sposobem wszystkim uczniom razem wierny wyśtawić można obraz powierzchni postaci ziemi, kształtu i położenia krajów podług ich naturalnych granic, pasm gór i według nich biegu rzek, iakoteż podziału krajów na szczególne towarzystwa, i położenia znajdujących się w nich najsłynniejszych miast.

Mappy sztychowane prócz tego że są dla uczniów nader kosztowne, niemogą też potrzebie zadosyć uczynić, a do tego obeymują więcey niż nauka elementarna wymaga, również niektórzy tylko uczniowie mogą je mieć i używać, a nakoniec Nauczyciele nie są w stanie w należytey na takowe utrzymać

tek erhalten. Siezu kommt, daß spezielle Karten dem Schüler nie die nöthige Uebersicht von dem Zusammenhange und der gegenseitigen Lage der Erdtheile und Länder gewähren können. Dieß läßt sich nur durch große Wandkarten erreichen, deren Vervielfältigung und Vervielfältigung für den Bedarf bisher nicht geringe Schwierigkeiten gefunden hat. Zwei wohlverdiente Schulmänner in Königsberg in Preußen, die Herren Kreis und Schulz, haben diesen Schwierigkeiten abzuhelpen gewußt, indem sie die Kunst erfunden haben, Landkarten von beträchtlicher Größe zu drucken.

Ihre sinnreiche Erfindung hat bei den Gelehrten Beifall, und bei ihrem Vorgesetzten günstige Aufnahme gefunden, auch ihnen von dem vorgeordneten Königl. Ministerium des Innern eine ehrende Belohnung erworben.

Die von ihnen verfertigten Planeten-Globen bestehen aus zwei Blättern, deren jedes 5 Fuß im Durchmesser hat, und welche beide eine Fläche von etwa 36 Quadratsfuß einnehmen; sie sind daher von einem Umfange, daß sie auch in großen Lehrzimmern von zahlreichen Schülern in das Auge gefaßt werden können.

Damit die Lehrlinge sich die Lage der Städte wohl einprägen mögen, haben die Zeichen derselben eine unverhältnismäßige Größe erhalten. Daraus für die Schüler etwa entstehenden Mißverständnissen wird der Lehrer leicht abhelfen können.

Ein zweckmäßiger Gebrauch der verschiedenen Erdkarten kann auf den Elementar-Unterricht in der Geographie nicht anders, als sehr wohlthätig wirken, und wird diesem Gegenstande des Unterrichts für Lehrer und Lernende einen Reiz mittheilen, der demselben bisher häufig fehlte.

Demnach fordern wir sämtliche Schulvorstände des hiesigen Departements hiedurch auf, sich die Anschaffung besagter Karten für ihre Schulen angelegen seyn zu lassen. Der Preis derselben beträgt 5 Rthlr. — eine verhältnismäßig geringe Summe für ein unentbehrliches und viele Jahre hindurch brauchbares Lehrmittel. Wegen des Ankaufs hat man sich an die Herren Kreis und Schulz, wohnhaft in Königsberg in Preußen Poststraße Nro. 11., unmittelbar zu wenden.

Bromberg, den 12ten Oktober 1815.
Königl. Preuß. Regierungs-Kommission des Bromberger Departements.

dzieci uważa. Oprócz tego, niemogą karty specjalne uczniom wskazać związku i wzajemnego położenia tak wszystkich części świata jakoteż pojedynczych krajów. To jedynie tylko przez wielkie Mappy ściennie dopełnione być może, których wygotowanie i pomnożenie według potrzeby niemało dotąd doznało trudności. Dwa zasłużeni Nauczyciele w Królewcu w Wschodnich Prusiech JPP. Kreis i Szulc umieli tę trudność ułatwić, wynalazszy sposób drukowania Mapp znaczney wielkości.

Dowcipny ten wynalazek zjednał im u Uczonych pochwałę, u Zwierzchności ich korzyści przyzięcie, u przełożonego zaś Ministerium Spraw Wewnętrznych zaszczycającą nagrodę.

Zrobione przez nich płaskie globy składają się z dwóch Arkuszy, z których każdy 5 stóp w średnicy ma, a obydwa około 36 kwadratowych stóp w płaszczyźnie zawierają, obwód ich jest taki, iż w wielkiej Izbie Szkolnej od licnych Uczni mogą być widziane.

Zeby Uczniowie położenie Miast należycie sobie w Pamięć wpoić mogli, wyrażono znaki ich nieproporcjonalną wielkością. Wynikającym z tego dla Uczniow Nie rozumiałościom łatwo bardzo Nauczyciel zaradzić potrafi.

Trafne użycie dopiero opisanych Mapp musi Koniecznie na Naukę Ziemiopictwa w Szkolach elementarnych pożyteczny bardzo wpływ mieć, doda albowiem Nauce tej w oczach Nauczycieli i Uczniów powab, iakich dotychczas często nied stawało.

Wzywamy przeto wszystkich przełożonych Szkol w Departamencie tutejszym, aby o zakupienie nadmienionych Mapp dla swych Szkol się starali. Cena ich wynosi tal. 5, która w porównaniu bardzo jest małą Summą za niezbędnie potrzebną i kilka lat trwający środek nauczania. — Względem kupna potrzeba się do JP. Kreis i Szulc mieszkających w Królewcu wschodnich Prusiech na Ulicy Pocztowej Nro. 11. bezpośrednio udać. —

Bydgoszcz, dnia 12. Października 1815.
Królewsko Pruska Kommissya Regencyjna w Departamencie Bydgoskim.

Polizei = Angelegenheit. Nachtrag.

Sperrung des Bromberger Kanals bis
Ende Juni k. J.

Dem Schifffahrttreibenden Publikum wird hiemit bekannt gemacht, daß die 3te Schleuse auf dem Bromberger Kanal neu gebaut, und damit sofort vorgefertigt werden wird.

Vom ersten November d. J. ab, wird daher die Schifffahrt auf diesem Kanal gesperrt seyn, und bei einer günstigen Witterung zum Bau allererst Ende Juni künftigen Jahres eröffnet werden können.

Es wird jedoch die Veranstaltung getroffen werden, daß alle während des Baues der besagten Schleuse ankommenden Waaren ohnweit der 7ten Schleuse ungeladen und weiter fortgebracht werden können; wodurch die Schifffahrt für die Frühlings-Monate nicht unterbrochen wird.

Wer hiervon Gebrauch machen will, muß sich zuvor bei dem hauptführenden Kondukteur melden, und einen Durchlaß-Schein, welcher gratis und ohne den mindesten Aufenthalt ausgesetzt werden wird, lösen.

Bromberg, den 23. Oktober 1815.

Königl. Preuß. Regierungs = Kommission
des Bromberger Departements.

Względem zamknięcia kanału Bydgoskiego aż do końca miesiąca
Czerwca r. b.

Uwiedomiasię Publiczność żegluga się trudniąca, iż nowa budowla gmej sluzy na kanale Bydgoskim bezwlocznie się rozpocznie.

Przeptawa więc na kanale tym począwszy od 1go Listopada r. b. zamkniętą będzie, przy pomysłney zaś do budowli tey pogodzie, nieprzędzy iak z końcem miesiąca Czerwca roku przyszłego napowrót otworzoną być będzie mogła

Nakłapi przeciw rozpządzenie stosowne, że wszystkie w czasie budowli nadmianioney sluzy nadchodzące produkta w bliskości 7mej sluzy przeladowane, i daley przeprowadzone być będą mogły, przez co żegluga w wiosnie zatamowana niebędzie.

Kto z tego będzie chciał korzystać, powinien się w przód u dyrygującego budowla Konduktora zgłosić, i zaświadczenie do wolnego przepuszczenia, które darmo i bez najmniejszey zwłoki wydane będzie, uzyskać.

Bydgoszcz, dnia 23. Października 1815.

Królewsko Pruska Kommissya Regencyina w Depart. Bydgoskim.

Fortgesetzte Nachweisung der freiwilligen
Beiträge für die Verwunderten, Wittwen und Waisen u.

Herr Departements-Physikus Doktor Penzin 16 Thlr. 16 gGr.; das Domainen-Amt Pudwik: für die Hauländer in Wenglewo 12 gGr. von zehn Wirthsfrauen in Glowno 3 Rthlr. 8 gGr. von den Hauländern in Barcinie 2 Rthlr. 12 gGr., für den Mühlenbesitzer Herrn Vetter 1 Rthlr., für den Freyschulzen Herrn Meyer 3 Rthlr., für die Hauländer zu Podarzewice 18 gGr., für die Gemeinde Gora 2 Rthlr. 8 gGr., für den Mühlenbesitzer Scheudel 2 Rthlr., für die Stonszewker Hauländer 5 Rthlr. 16 gGr., für die

Dalszy ciąg wykazu dobrowolnych
składek dla Rannych, Wdów,
i Sierot.

Fizyk Departamentowy Doktor Pentzin 16 Tal. 16 dgr. Urząd Ekonomiczny z Powiezdisk za Holendrów z Węglewa 12 dgr za 10 Gospodiá z Głowna 3 Tal. 8 dgr. za Holendrów z Barcinca 2 Tal. 12 dgr. za Posiedziela Młynu JP. Vetter 1 Tal. za Szoltysa Meyer 3 Tal. za Holendrow z Podarzewice 18 dgr, za Gming Gors 2 Tal. 8 dgr. za Posiedziela Młynu JP. Schendel 2 Tal. za Holenderya Stonszewo 5 Tal 16 dgr za Gming Zagadno 12 dgr. 3 den. za Gming Glinka

Gemeinde Zagobino 12 gGr. 3 pf., für die
Gemeinde Glinka duchowna 3 Rthlr. 12 gGr.;
der Herr Kommissarius Kurzer 10 Rthlr.

Der Herr Kreis-Kalkulator Krüger zu Gnesen:
für die Stadt Czerniewo 49 fl. polnisch, für
die Dorfschaft Pruchowo 16 fl. polnisch, für die
Dorfschaft Charlewo 5 fl. 21 Gr. polnisch, für
die Dorfschaft Potrymowo 10 fl. polnisch, für die
Hauländeret Grabowo 16 fl. polnisch, für das
Städtchen Kistowo 6 fl. 6 Gr. pol., für die Hau-
länderet Barczyna 8 fl. pol., für den Herrn
Defan zu Jarzembowo 5 fl. 25 gr. pol., für
das Städtchen Klecko 15 fl. pol., für die Hau-
länderet Kowalki 6 fl. 15 Gr. pol., für die
Hauländeret Biskupice 7 fl. 22. Gr. pol., für
die Hauländeret Myśki 4 fl. pol., für die Stadt
Pudewls 107 fl. 9 Gr. pol., für den Herrn
Schullehrer Bentisch, Charyle und 25 Bünden,
für den Hrn. Pächter Cegielski 20 fl. pol., für den
Herrn Kommissarius Fudzynski 24 fl. pol.

Das Domainen Amt Znain:

für den Herrn Erbpächter zu Benetta 1 Rthlr.
12 gGr., für die Gemeinde daselbst 4 gGr.,
für die Gemeinde Podgurzyn 1 Rthlr 4 gGr.,
für die Gemeinde Gora 1 Rthlr., für die Ge-
meinde Wilczkowo 1 Rthlr., für die Gemeinde
Zendowo 1 Rthlr. 8 gGr., für die Gemeinde
Jaunskowo 1 Rthlr. 16 gGr., für die Gemein-
de Winczyn 2 Rthlr., für die Gemeinde Woy-
cin 1 Rthlr. 16 gGr., für die Gemeinde Pale-
wo 20 gGr., für die Gemeinde Dialozewin
2 Rthlr., für die Gemeinde Godami 1 Rthlr.
16. gGr., für die Gemeinde Osiny 3 gGr.,
für die Gemeinde Drzewno 1 Rthlr., für die
Mühle Gonsauka 8 gGr., für die Mühle Bel-
ki 8 gGr., für die Mühle Szama 8 gGr.

Der Herr v Felgenhauer Landräthlicher Assistent
in Zempelburg:

für den Herrn Wirtshädt in John 10 Rthlr.
2 gGr., für den Krüger in Barrow 4 Rthlr.,
für den Herrn Schullehrer daselbst 3 gGr., für
die Gemeinde daselbst 1 Rthlr., für die Gemein-
de zu Bock 3 gGr., für den Herrn Schewe das-
selbst 1 Rthlr., für die Gemeinde zu Salisz
2 Rthlr. 2 gGr.

(Fortsetzung wird folgen.)

duchowna 3 Tal. 12. dgr. Kommissarz JP.
Kurzer 10 Tal. Kalkulator Powiatowy
JP. Krüger z Gniezna: za Mialto Czer-
niewo 49 Zlt. pol. za Gminę Prochowo 16
Zlt. za Gminę Charlewo 5 Zlt. 21. gr. pol.
za Mialto Zydowo 11 Zlt. 3 gr. pol. za Gmi-
nę Wsi Potrymowo 10 Zlt. za Holenderyą
Grabowo 16 Zlt., za Miasieczko Kiszkowo
9 Zlt. 6 gr. pol. za Holenderyą Barczyna 8
Zlt. za Dziekana z Iastrzębowa 5 Zlt. 15 gr.
pol. za Miasieczko Klecko 15 Zlt. za Holen-
deryą Kowalki 6 Zlt. 15 gr. pol. za Holen-
deryą Biskupice 7 Zlt 22 gr. pol. za Holen-
deryą Myszek 4 Zlt., za Mialto Powiedziska
107 Zlt. 9 gr. pol., za Nauczyciela JP. Be-
nisch szarpie i 25 Bindow, za Dzierzawcę;
JP. Cegielskiego 30 Zlt., za Kommissarza JP.
Fudzynskiego 24 Zlt. — Urząd Ekonomi-
czny Znain: za Dzierzawcę Wiczystego z
Wenecyi 1 Tal. 12 dgr. za Gminę z Wenec-
cyi 4 dgr.; za Gminę Podgurzyn 1 Tal. 4 dgr.
za Gminę Gora 1 Tal., za Gminę Wilczkowo
1 Tal., za Gminę Zendowo 1 Tal. 8 dgr., za
Gminę Januszkowo 1 Tal. 16 dgr., za Gminę
Mączyn 2 Tal., za Gminę Woyim 1 Tal. 16
dgr., za Gminę Pniewo 20 dgr., za Gminę
Białoszewin 2 Tal., za Gminę Godami 1 Tal.
19 dgr., za Gminę Osiny 8 dgr., za Gminę
Drewno 1 Tal., za Młyn Gasawka 8 dgr.
za Młyn Belki 8 dgr., za Młyn Szama 8 dgr.
JP. Felgenhauer Assistent Konsyliar-
sko Ziemiański z Zempelburga: za
JP Mittelstaedt z Jan 10 Tal. 2 dgr., za JP.
Krüger z Batrowa 4 Tal., za Nauczyciela z
Batrowa 8 dgr., za Gminę z Batrowa 1 Tal.,
za Gminę z Bok 8 dgr., za JP. Schewe z
Bok 1 Tal., za Gminę z Salisz 1 Tal. 2 dgr.

Bydgoszcz, dnia 20. Października 1815.

Królewsko Pruska Kommissya Re-
gencyjna w Depart. Bydgoskim.
(Dalszy ciąg później.)

Öeffentlicher Anzeiger.

Beilage des Amts-Blatts No. 13. der Königl. Bromb. Regierung.

No. 12.

Bromberg, den 20. Oktober 1815.

Steckbrief.

Den roten d. M. l. J. ist der wegen Diebstahls angeschuldigte Lukas Charendka vom Hofe der hiesigen Frohnveste entsprungen.

Die Beschreibung seiner Person ist folgende: Lukas Charendka, 18 Jahr alt, katholischer Religion, aus dem Dorfe Schimborz, Inowroclawischen Kreises gebürtig, ist kleiner Statur, hat graue Augen, trägt lange schwarze Haare auf dem Kopfe.

Bei seiner Entweichung trug er einen alten hellblauen polnischen Ueberrock mit weißem Boy unterfuttet, mit Haken und Eisen, dunkelblaue fuchne Weste, mit weiß-metallenen Knöpfen und weißem Boy unterfuttet, leinene Hosen, Stiefeln und weiße Schlafmütze; sein Huth ist während Entweichens auf dem Hofe geblieben. Da nun an dem Verhafteten dieses Inculpaten sehr viel gelegen ist, so ersuchen wir hiermit alle respect. Militair- und Civil- Behörden auf denselben ein wachsames Auge zu haben, und im Betretungsjalle ihn in die hiesige Frohnveste abliefern zu lassen.

Bromberg, den 17ten Oktober 1815.

Königl. Preuss. Großherzogl. Posensches Besserungs- Polizei- Gericht Bromberger Abtheilung.

List Gończy

Dnia 10go m. i r. b. zbiegł z podwórza więzienia tuteyszego Łukasz Charendka, o kradzież obwiniony. Opis iego postaci i ubioru iest następujący:

Łukasz Charendka 18. lat wieku swego liczący; religii Katolickiej, rodem z wsi Szymborza Powiatu Inowroclawskiego, wzrostu małego, szarych oczów, czarnie, długie na głowie niestrzyżone włosy. W czasie ucieczki miał na sobie niebiesko- stalową sukienią staropolską suknią, białem kirem podszytą z haftkami, ciemno- niebieską sukienią westkę z białemi metalowemi guzikami, białem kirem podszytą, spodnie płocienne, bity, i białą na głowie szlafmycę; kapelusż zaś iego w czasie ucieczki zolał się na podwórzu więzienia.

Gdy zaś na schwyтaniu tego winowacy wiele zależy; przeto rekwirowujemy wszelkie Wiadze, tak cywilne iako i woyskowe: aby na niego czuwały i w przypadku poznania, aby tego natychmiast arestować i do Sądu naszego oddać raczyły.

Bydgoszcz, dnia 11. Października 1815.
Krońewsko Pruski Sąd Policji Poprawczyj Obwodu Bydgoskiego w Wielkiem Xięstwie Po- znańskim.

Bekanntmachung.

Das in hiesigen Urthe belegene ehemalige Erbpachts- Vorwerk Nietwie soll, auf hohen Befehl der Behörde, vom 1. Januar bis ultimo December 1816 in Zeitpacht ausgethan werden.

Der Licitations-Termin wird hiezu auf den 20. November c., Nachmittags um 2 Uhr, in hiesiger Amts-Wohnung angesetzt und wird hiedurch bemerkt: daß außer dem plus licito nach höherer Genehmigung, sich auch der Acquirent diejenigen allgemeinen Anmerkungen gefallen lasse, die künftig wegen der Domainen bestimmt werden dürfen. Die nähere Auskunft über dieses Vorwerk kann hier jederzeit gegeben werden.

Groß Bartelsee, den 18. Oktober 1815.

Königlich Preuß. Intendantur Bromberg.

Bekanntmachungen

Mein ganz neu massiv aufgebautes Brand- und Brauhaus, mit dem Ausschank in vier Krügen und der Vieh-Mast, bin ich willens von Martini dieses Jahres, auf drei oder sechs aufeinanderfolgende Jahre, an einen ordentlichen, sichern Menschen zu verpachten. — Liebhaber können sich zu jeder Zeit von den günstigen Kontrakt-Bedingungen, so wie auch von der zweckmäßigen Einrichtung der Propinations-Gebäude und Geräthschaften überzeugen, und nach Berücksichtigung der sich in dem Kirch-Dorfe Lissowo abhaltenden neun Jahrsmärkte und der guten Lage dieses Ortes in fast gleicher Entfernung von den Städten Bromberg, Ehorn, Inowroclaw, Labischin und Darcin, mit mir in Vertrag einlassen.

Lissowo, den 13. Oktober 1815.

K o l b e.

Unterzeichneter Eigenthümer des adelichen Dominii Lissowo, will ein in den Lissowoer Feldern belegenes, sechs Magdeburger Morgen betragendes, zum Aufbau einer Windmühle sehr schickliches Grundstück, entweder allein, oder mit einer Mühle auf langzeitige oder Erb-Pacht ausgeben. — Liebhaber können jederzeit die näheren Bedingungen im Hofe zu Lissowo erfahren.

Lissowo, den 13. Oktober 1815.

K o l b e.

Holz-Lieferung.

Zum Neubau der Stern-Schleuse auf dem Bromberger Kanal, welcher im künftigen Monat seinen Anfang nimmt, sind

- 19 Stück extra starkes Kehlen-Vanholz à 46 bis 48 Fuß lang, und 20 — 24 Zoll im Quadrat stark,
 9 Stück dito von 40 — 45 Fuß lang, 16 Zoll im Quadrat stark,
 388 Stück dito à 40 bis 46 Fuß lang, 12 — 14 Zoll im Quadrat stark,
 219 Stück ordinat starkes Bau-Holz à 36 — 40 Fuß lang, 10 — 12 Zoll stark,
 629 Stück 4 zöllige Bohlen à 24 Fuß lang, 14 Zoll breit, und scharfkantig,
 317 Stück 3 zöllige Bohlen à 24 Fuß lang und 14 Zoll breit, und scharfkantig bearbeitet,
 100 Stück 2 zöllige Bohlen, von gleicher Länge und Breite,
 24 Schock $1\frac{1}{2}$ zöllige Bretter dergleichen, und
 10 Schock 1 zöllige dito dito,
 erforderlich.

Względem liwerunku drzewa.

Do nowey budowli gmey słuzy na kanale Bydgoskim, ktora się przyszło go miesiąca rozpoczną, potrzeba

19. sztuk bardzo mocnego buduleu sosnowego, a 46 — 48 stop długiego i 20 — 40 cali w kwadrat grubego,
 9 sztuk dito od 40 — 45 stop długiego 16 cali w kwadrat grubego,
 388 sztuk dito a 40 — 46 stop długiego, 12 do 14 cali w kwadrat grubego,
 219 sztuk ordynaryinego buduleu a 36 — 40 stop długiego. 10 do 12 cali szerokiego,
 629 sztuk 4ro calowych bali a 24 stop długich, 15 cali szerokich i ostrokanciowych,
 317 sztuk 3 calowych dito a 24 stop długich i 14 cali szerokich, i ostrokanciato obrobionych,
 100 sztuk 2 calowych bali podobney długości i szerokości,
 24 kop $1\frac{1}{2}$ calowych tarcie podobnych, i
 10 sztuk 1 calowych dito dito.

Die Lieferung dieser Hölzer, welche durch aus völlig gesund seyn müssen, soll dem Mindestfordernden in Entrepise überlassen werden. Es werden daher alle ehrsüchtige Unternehmer dieser Lieferung hiedurch aufgefordert, sich den 1sten künftigen Monats Vormittag um 9 Uhr in Konferenz-Gebäude der Königl. Regierungs-Kommission einzufinden, daselbst ihre Offerten zu verlaublichen, und demnachst zu gewärtigen, daß mit dem Mindestfordernden, unter den im Placations-Termin bekannt zu machenden Bedingungen, sofort ein Entrepise-Kontrakt abgeschlossen werden soll.

Bromberg, den 23sten Oktober 1815.
Königl. Preuß. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

Kraft des Edikts Seiner Majestät vom 28sten Oktober 1810 wird hiermit Jedermann bekannt gemacht, daß der Müller Johann Focht bei der Stadt-Fordon im hiesigen Kreise eine Windmühle aus eigenen Mitteln zu erbauen gesonnen ist.

Sollte Jemand gegen diesen Bau Einwendungen finden, so müssen selbige, in sofern sie rechtlich sind, bis zum 1sten Januar 1816 im landrätlichen Amte schriftlich eingereicht werden.

Bromberg, den 23sten Oktober 1815.

Königl. Preussisches landrätliches Amt
Bromberger Kreises

V e r e r b p a c h t u n g .

Im Waggrowitschen Kreise Bromberger Departements, im Großherzogthum Posen, $\frac{1}{2}$ Meile von der Stadt Margonin und $\frac{1}{4}$ Meile von der Reze, werden 50 Magdeburgsche Huben Landes, Wiesen und Wald, als auch eine Windmühle aus freier Hand an einzelne Kolonisten in Ebpacht ausgethan. — Kauflustige sollen sich spätestens bis zum 1sten Dezember d. J. bei dem Herrn Apotheker Müller zu Margonin Kaminschen Kreises melden, der sie dann weiter anweisen wird.

Bekanntmachung.

Es wird hiermit öffentlich bekannt gemacht, daß auf den Antrag der Erben des verstorbenen Herrn Kaufmann Michael Lünser folgens

Liwerunek tego drzewa które koniecznie zdrowe zupełnie bydz musi, oddany zostanie w Entreprizyze naymniey ządaiącemu. Wzywają się przeto wszyscy do podięcia się liwerunku tego chęć mający, aby się dnia 1go przyszłego Miesiąca zrana o godzinie 9 w Izbie Selsyonalney Królewsko Pruskiej Kommissyi Regencyiney stawili, tam swoje podania czynili, z naymniey zaś ządaiącemi, zostanie zaraz kontrakt Entreprizyzy tey podług warunków w terminie licytacyinym obzaymionych, zawarty.

Bydgoszcz dnia 23. Października 1815.
Królewsko Pruska Kommissya Bzadzająca Departamentu Bydgoskiego.

W moc Edyktu Najiaśnieyszego Pana z dnia 28go Października 1810 podaje się do publiczney wiadomości, iż niynarz Jan Focht przy mieście Fordonie w Powiecie tu-teyszym Wiatrak wystawicz przedsięwziął.

Jeżeli by więc ktokolwiek miał jakie powody przeciw tey budowlu, podać takowe musi, jeżeli są prawne, naydaley do dnia 1. Stycznia 1816. na piśmie do Konsyliarsko-Ziemianskiego Urzędu.

w Bydgoszczy dnia 23. Października 1815.

Królewsko Pruski Konsyliarsko-Ziemianski Urząd Powiatu Bydgoskiego.

Obwieszczenie.

Podaje się ninieyszém do publiczney wiadomości, że na Wniosek Sukcesorów Jmc. Pana Michała Lünsera Kupca, następujące,

be zum Nachlaß desselben gehörige alhier auf der Posener Vorstadt sub No. 91. belegene Grundstücke, als: a) Ein maissiv erbautes Wohnhaus, eine Etage hoch, 34 Fuß lang, 30 Fuß breit, in einem Raume, einer großen Saal = Stube nebst einer kleinen Stube, Küche und Haussfur, in der Dach = Etage eben 2 Stuben, 2 Kammern, und unter der Küche einen gewölbten Keller enthaltend, das Dach ist mit Dachsteinen doppelt eingedeckt, im guten Stande, durch vereidete Sachverständige auf 1365 Rtlr. taxirt. b) Ein auf dem Hofe rechter Hand befindliches massives Seiten = Gebäude 21 Fuß, lang 17 Fuß breit, in einem Raume, eine Stube nebst Schornstein enthaltend, mit Dachsteinen bedeckt, 200 Rtlr. taxirt. c) Ein auf dem Hofe linker Hand befindliches massives Seiten = Gebäude, eben so lang und breit, in einem Raume, einen Pferde = Stall nebst Wagen = Remise enthaltend, mit Dachsteinen bedeckt, 180 Rtlr. taxirt. d) Ein hinter dem Hause befindlicher Garten, 190 Ruthen und 80 □ Fuß zur Hälfte sandigen und zur Hälfte guten Boden enthaltend, 272 Rtlr. 12 gr. taxirt. e) Zweikleine hinter dem Garten an der Bräse befindliche in Fachwerk erbaute Badehäuser in gutem Stande 60 Thlr. taxirt, durch öffentliche Licitation verkauft werden sollen. Zu diesem Verkauf, welcher dem Endeunterzeichneten aufgetragen worden ist, und welcher in dem Bureau desselben sub No. 47. in der Brückenstraße vor sich gehen wird, wird in Gemäßheit des Artikels 459 des Civil. Cod. nur ein Termin auf den

23sten November a. c.

um 2 Uhr Nachmittags angesetzt, in welchem gleich der letzte Zuschlag erfolgen wird.

Kaufstüige werden also belieben an oben gedachtem Ort und Zeit sich einzufinden.

Bromberg, den 20sten October 1815.

Franz v. Gościcki

Notarius Publ. Bromberger Departements.

do pozostałości tegoż należące, tu na Poznanskiem Przedmieściu pod Nr. 91 położone Nieruchomości, iako to: a) Doma murowany, o jednym piętze wysoki 34 stóp długi, 30 stóp szeroki, wewnątrznie jedną wielką Salę, Izbę, i jedną małą Izbę, Kuchnią i Sień a pod Dachem dwie Izby i dwie Komory, pod Kóchnią zaś Piwnicę Sklepioną zawierający, Dachówką podwojnie pokryty, w dobrym stanie będący, przez przysięgłych biegłych 1565. Talarów otaxowany, b) budynek Poboczny murowany na podwórzu w Prawą Rękę się znajdujący, 21 stóp długi, 17 stóp szeroki, wewnątrznie jedną Izbę wraz z kominem zawierający, Dachówką pokryty, 200 Tal. otaxowany. c) Budynek poboczny Murowany na Podwórzu w lewą rękę się znajdujący równie tak długi i Szeroki, wewnątrznie stajnię do koni i wozownią zawierający, Dachówką pokryty 130 Tal. otaxowany. d) Ogród za domem się znajdujący 109 pretów krzyżowych i 80 stóp krzyżowych przez połowę piaszczystego, i przez połowę dobrego Gruntu zawierający, 272 Talary 12 dgr. otaxowany. e) Dwie małe Łaznie za Ogrodem przy rzece Brda się znajdujące w Ryglówkę pastawione, w dobrym stanie będące, 60 Tal. otaxowane, przez publiczną licytacją sprzedane bydź mają. Do téj sprzedaży, która niżej podpisanemu zlecona została i która w Biorze tegoż pod Nr. 47 w Ulicy Mostowej odbywać się będzie stosownie do Artykułu 459 Kodexu Cywilnego, Termin tylko ieden na dzień 23. Miesiąca Listopada r. b. o godzinie 2giey po południu się wyznacza, na którym oraz ostateczne przysądzenie nastąpi, Ochotnicy kupna więc na wyżej wyznaczone miejsce i czas, stawić się zechcą.

Bydgoszcz, dnia 20. Października 1815.

Franciszek Gościcki.

Notaryusz publiczny Deptu Bydg.